1702 | 1891 ՅՈՒՆՎԱՐ 26 ՇՈՒՐԱՋԵՐԹԵՍԻ | 1308 ՃԷՄԱԶԻ ԻՎ ԱԽՐ 28 | ԵԼՏԻՆՃԻ ՄԵՆԷ

20 ԿՈՊԵԿ

ՁԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

ԲՈԼԻՍԻԳԻՅԷ ՄԻԼԻՍԷ ԹԻՒՃՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

(صاحب امتياز: جيوەلكيان) — جريدهٔ شرقيه

20 ԿՈՊԵԿ

ԱՑՍՆԷ ԳԻՆՑԱԹԼԱՐԸ

	12 պլէ	6 պլէ	3 պլէ
ՍՈՒԱՏՈՅԼ	140 ղրշ.	70 ղրշ.	40 ղրշ.
ԹԱՇԻՐ	200 »	100 »	

Մէկհատիկ 20 ղրուշան

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆՑԱԹԼԱՐԸ

Լինելի, Շնորհ վէ Ճինոյ սահիպէ ղրշ. 5
Միւնեֆիւ սահիպէ 11բ 10բ. հա. » 3
Մէկատաը նոֆիսյա տաիր պէնալէր մէհանէն գոպուլ օլունմագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իստէ օլունմա-ճագ տիր։

Խառբէխանէյի, Պէյողլույա Զապը Ալի ճատտէսինտէ Նուսէրօ 20 Ճիվէլէկեան մաթպաասընտա տիր։ Գեանֆէնի մէկատա հագդընտա կազէթանըն սահիպ՝ վէ մէսուլ ՅԻԳԻՐՄԱՆ ՀԻՍԷԼԻԼԻԿԵԱՆ միւրաճաաթ օլունը։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Բիւլուէ Լայրն պէյանընա կէօրէ, Գաւազտիա վէ Թիւրքիսթան սասքիրը մուհաֆրզասընա զամ իտիլէճէք օրան 10000 Ռուս բիյատէ ասքէրի սախիրէն Օտէսա վէ Սէվասթօբոլա միւվասէլէթ իտէրէք, վաբօրա իրքեսագ իտիլմէք իւզրէ միւսահտ հավարա պէքլէնիյօր իտիլ։

—

Աւսթրիատա Սթիրի սիլահ ֆապրիգասը՝ մուտյէն պիր միւատէթ զարֆընտա 56000 բէվոլվէր թիւֆէնկի իտալ ու թէսլիմ իտմէք իւզրէ Ալէմանիա հիւքիւմաթը միւթթահրաէսինտէն Սագսոնիա հարպիւէ նէզարէթիլէ պիր մուգավէլէ ագտ իտմիշ տիր։

—

Գունտան պիր գաշ այ ագտէմ ճէնուպի Ամէրիգանըն Վալբարէզօ սուլարընտա բաքիպ օլարը սէֆինէ իլէ պէրապէր զարգ ու նապէտիտ օլարը բիվայէթ օրան Աւսթրիա արշիտիւքլէրինէն Ժան Սալվաթօր նամբ տիկէր գաբթան Ժան Օրթ իլէ Պէլլին թէաթրօ օլունճլարընտան զէվճէսի Լաուրա Սթիպէլին՝ պու քերէրէ Միւճէմէտ Ամէրիգանընն Բիթսպուրկ չէհրինտէ պուլընտրգլարը՝ Ամէրիգատան մէվրուտ խապէրլէրտէն միսթէպան օլմուշ տրը։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Ցիւնքի Սէլամլրգ ալալը՝ համիտիյէ ճամիսինտէ իճրա պուլուրլրգ, խիթամրնտա ասքիրը Շահանէ թարաֆընտան միւքէմմէլ պիր բէսմը կէչիտ իճրա գբլընմրշ տրը։

Եուէտ գբալընրն մախտումբ բրբէնս Օսգար՝ Սէլամլրգ բէսմինի սէյր ու թամաշա իչին տիւն սաաթ 7 բատտէլէրինտէ Ֆրէյ վաբօրընտան սթիմօթ իլէ Տօլամապղէտ սէրալը բրբսթմրնա վէ օրատան խաս ախբր արապալարը յա վէ պէրապէրինտէ Եուէտ սէֆիրի պուլընտրը հայտէ Եբլտրզ սէրալը ճիվարընտա քի քէօչքէ մուվասէլէթ իտմիշ, վէ մուախիրէրէն մէզքիւր քէօչքէ կէլէն ճաքոն սէֆինէլէրի գօմանտանլարը վէ Իրան սէֆիրիյէ պէրապէր, զաթր Շահանէյին ճամիյէ ազիմէթ վէ ավաէթը հիւմայունլարընը թամաշա էյլէմիշ տիր։

Ասաքիրը Շահանէ թարաֆընտան բէսմը կէչիտ իճրա գբլընճաղը օրբատա սուտուր իտէն իրատէր Սէնիյէ մուճիպինճէ, տարիբի մախսուսէտ պուլընան Աւսթրիա, հայնտա վէ Եուէտ սէֆիրլէրի տախի մէզքիւր քէօչքէ կիտիպ օրատան բէսմը կէչիտի թամաշա իմմիյէր, վէ ճիւմէսի տախի գուբէնի սանի էմին պէյ հարբէթլերի վատէթասբյա մաղհարը իլթիֆաթը Շէհրի յարի օլմուշլար տրը։

Սէլամլրգ բէսմինի սէյր ու թամաշա իչին պաղը սէֆարէթ մէմուրինի իլէ Մ. Կրանէ վէ 25 գատար էճնէպի սեյահլարը՝ տարբէր մախսուսէտ հաղրը պուլընտրգլարը կիպի, տարբէր մէզքիւրէ իթթիհալին տէքի պաղչէտէ տախի Ֆրէյ վաբօրընն պաղը գապրթան վէ էֆբատար սաֆպէսթէի իհթիրամ օլմըշլարտըր։

—Ցիւն եաղտրղմրզ վէճճէ, բրբէնս Օսգար՝ էվվէլքի կիւն պէրապէրինտէ միհմանտարը Ահմէտ Ալի բաշա հաղրէթլէրիյլէ պաղը մայէթի վէ Եուէտ սէֆիրի պուլընտրգլարը հայտէ Պէյլէրպէյի սէրալընը սէյր ու թամաշա իթտիքտէն սօնրա Պէյնամ Եուէտ թախլիս վաբօրյա Անամօլու Գավաղընա ազիմէթլէ մահալը մէզքիւրտէ վագը Պիզանթին խարապէլէրինի վէ սահր պաղը մահալլերի զիյարէթ իթմիշ տիր։ Մուախիրէրէն Պէյօրն գօմանտանը թարաֆընտան տերունը վաբօրտա պիր գահվալթը վէրիլմիշ տիր։

Մէզքիւր վաբօր՝ թէքրար Պէյլէրպէյի սէրալընա կէտիրիտէ, բրբէնս իլէ բիւֆէգասը՝ խաս ախբր ատթլարընա բաքիպէն Զամբճա իլէ Խկիւտարը չայանը թամաշա մահալլերինի զիյարէթլէ ագշամ սթիմպօթ. իլէ եինէ Ֆրէյ վաբօրընա ավտէթ իթմիշ տիր։

Բրէնսը միւշարէլէյհէ իքրամէն տիւն կէճէ սաաթ 4տէ Պէյօղլունտա Ինկիլիթէրա սէֆարէթխանէսինտէ պիր սուարէ թէրթիպ օլընարագ, պունտա Տախիրիյէ, Խարիճիյէ վէ Մէսաբիֆնաղբլարը վէ թէշրիֆաթի տիվանը հիւմայուն Միւնիր բաշալար, Խարիճիյէ թէշրիֆաթճըսը իգրահիմ վէ Պէյօղլու միւթէսարբրքը հիւսէյին հասիպ պէյլէր հազարա լմբյլա ուսուսմ սէֆիրլէր, պաղը ճաքոն զապրթանը վէ Պէյօղլու միւթէգէրանը վէ զէվճէլէրի մէտուէն հաղրը պուլընմրշլար տրը։ Իչպու սուարէտէ սապահա գատար բաշա իտիլիպ սէֆիրին զէվճէսի մատամ Ուալթ թարաֆընտան պիր բէսմը գապուլ տախի իճրա գբլընմրշ տրը։

Բրէնս Օսգար՝ կէլէճէք բաղար էրթէսի կիւնիւ Ֆրէյ վաբօրընա բաքիպէն վէ Պահրը-Սէֆիտէ միւթէվէճճիհէն Տէրսաատթէտէն հարէքէթ իտէճէք տիր։ Բրէնսը միւշարէլէյհէն ճէզաիր թարաֆլարընը տախի զիյարէթ իտէճէյի մէրվի տիր։

—Պու քէրրէ Զինտէն չէհրիմիզէ ավտէթ իթմիշ օլան Զին էմթասը Թիւճճարընտան Մ. Թալլէր՝ պուրալարճա էմսալսրզ իքի սէյլուն իլէ 5 մէթրօ գուլրուգլը պիր խօրօզ վէ պիր թավուգ կէմիրէրէք, խաքիբաի Շահանէյէ թագտիմ օլունմագ իւզրէ Մապէյնէ կէօնտէրմիշ տիր։

—Կէչէն բազար կիւնիւ Եուէնան գբալը թարաֆընտան Ամինա Օսմանը սէֆիրի Մահմուտ Նէտիմ պէյ հաղրէթլէրինին չէրէֆինէ օլարագ պիր գիյաֆէթ վէրիլիպ, պունտա գբալեցա իլէ վէյիհահտ բրէնս Գօնսթանթէէն վէ գէվճէսի բրէնսէս Օսֆի, բրէնսէս Մարի, բրէնս Նիգօլա վէ Եուէնան վիւքէլասը վէ սէֆարէթը Սէնիյէ մէմուրլարը հաղրը պուլունմրշլար տրը։

—Ատիյէ նէզարէթի ումուրը ճէզարիյէ միւտիրլիկինին լաղվրյա, մահքէմէլէրին մուամէլաթը թէֆթիշ իչին պիր միւֆէթթիշը ումումի թարին իտիլէճէյի հազգընտա պաղը կազմէալարտա եազրլան հավտահին ասլ ու էսասը օլմատրը խապէր ալընրյօր։

—Գասրմ Բաշա տէրէսինին քէմերլէր իլէ գաբաթրմասը վէ իւզէրինտէ պիր քէրրէյնտէ Թրամվայ խաթթը լէէսսիսի իչին եաբրլան բրօֆիլ վէ խարիթալարն պիր տէ մահալինտէ թաթպիգինէ լիւզում կէօրիլէրէք, պու խուսուս իչին Շէհր էմանէթի սէրմիհէնտիսի Մէհմէտ էֆ. Մապէյն սէրմիմարը Պալեան Սարգիս պէյ հազարաթը, Նաֆիա նէզարէթի սէրմիհէնտիսի Մ. Էլան, Ալթընը տաիրէ սէր միհէնտէսի Խոհագ, Ճէլմէմ վէ ինչաաթը թաթիհ քեամ միւֆէթթիշի միրիլիվա հիւսնիւ բաշալար վէ Ալթընճը տաիրէ միհէնտիսլէրինտէն գօլ ազասը Մէհմէտ էմին պէյտէն միւրէքքէպ պիր հէյէթը ֆէնիրլէ թէշէքքիւլ իթմիշ տիր։ Հէյէթը մէզքիւրէ՝ էվվէլքի կիւն Գասրմ Բաշայա կիմմիշ, վէ ասն գաբաբրն իթթասընը բազար էրթէսի կիւնիւ Շէհր էմանէթինտէ ագտ իտէճէյի իճթիմայա թաալիգ էյլէմիշ տիր։

Կէրէք Գասրմ Բաշա տէրէսինին գաբաթրմասը վէ կէրէք չէհր խարիճինտէ սալխանէլէր թէէսիսի իչիւն լազըմ կէլէն ինչաաթա նէզարէթ իթմէք իւզրէ Շէհր էմանէթի մէճլիսի ազասընտան Ցօգթ. Եէմսի պէյին թահթը բրիասէթինտէ պիր գօմիսիօն թէշէքքիւլ իթմիշ տիր։

—Իսկիւտարտա Թօբթաշը պիմարխանէսինին թէֆթիշը ահվալի իչիւն կէօնտէրիլէն հէյէթը ֆէննիյէ նին թանզիմ էյլէտիկի բաբօրմօ՝ Շէհր էմանէթինէ նազարը թէտգիգ ալընարագ, մէզքիւր պիմարխանէ նէնին պաղը մահալլերինին թամիր իտիլմէսի, վէ տիվանէլէր նէմ թաշլար իւզէրինտէ եաթտրզընտան, մուն թագամ եաթագլար եաբրլամար, վէ եէնիտէն էլպիսէ իմալ իտիլմէսի, վէ ուսուլը թէտավի իչիւն մունմագամ բրօկրամլար թանզիմ օլընմամը հագգընտա էմանէթը միւշարէլէյհատան Ցախիլիյէ նէզարէթինէ պաղը թէտապիր վէ միւթալէաթ իշար պուլուրլրմրշ տրը։

Բրէնսը միւշարէլէյհէ իքրամէն տիւն կէճէ սաաթ 4տէ Պէյօղլունտա Ինկիլիթէրա սէֆարէթխանէսինտէ պիր սուարէ թէրթիպ օլընարագ, պունտա Տախիրիյէ, Խարիճիյէ վէ Մէսաբիֆնաղբլարը վէ թէշրիֆաթի տիվանը հիւմայուն Միւնիր բաշալար, Խարիճիյէ թէշրիֆաթճըսը իգրահիմ վէ Պէյօղլու միւթէսարբրքը հիւսէյին հասիպ պէյլէր հազարա լմբյլա ուսուսմ սէֆիրլէր, պաղը ճաքոն զապրթանը վէ Պէյօղլու միւթէգէրանը վէ զէվճէլէրի մէտուէն հաղրը պուլընմրշլար տրը։ Իչպու սուարէտէ սապահա գատար բաշա իտիլիպ սէֆիրին զէվճէսի մատամ Ուալթ թարաֆընտան պիր բէսմը գապուլ տախի իճրա գբլընմրշ տրը։

Բրէնսը Օսգար՝ կէլէճէք բաղար էրթէսի կիւնիւ Ֆրէյ վաբօրընա բաքիպէն վէ Պահրը-Սէֆիտէ միւթէվէճճիհէն Տէրսաատթէտէն հարէքէթ իտէճէք տիր։ Բրէնսը միւշարէլէյհէն ճէզաիր թարաֆլարընը տախի զիյարէթ իտէճէյի մէրվի տիր։

—Պու քէրրէ Զինտէն չէհրիմիզէ ավտէթ իթմիշ օլան Զին էմթասը Թիւճճարընտան Մ. Թալլէր՝ պուրալարճա էմսալսրզ իքի սէյլուն իլէ 5 մէթրօ գուլրուգլը պիր խօրօզ վէ պիր թավուգ կէմիրէրէք, խաքիբաի Շահանէյէ թագտիմ օլունմագ իւզրէ Մապէյնէ կէօնտէրմիշ տիր։

—Կէչէն բազար կիւնիւ Եուէնան գբալը թարաֆընտան Ամինա Օսմանը սէֆիրի Մահմուտ Նէտիմ պէյ հաղրէթլէրինին չէրէֆինէ օլարագ պիր գիյաֆէթ վէրիլիպ, պունտա գբալեցա իլէ վէյիհահտ բրէնս Գօնսթանթէէն վէ գէվճէսի բրէնսէս Օսֆի, բրէնսէս Մարի, բրէնս Նիգօլա վէ Եուէնան վիւքէլասը վէ սէֆարէթը Սէնիյէ մէմուրլարը հաղրը պուլունմրշլար տրը։

—Ատիյէ նէզարէթի ումուրը ճէզարիյէ միւտիրլիկինին լաղվրյա, մահքէմէլէրին մուամէլաթը թէֆթիշ իչիւն պիր միւֆէթթիշը ումումի թարին իտիլէճէյի հազգընտա պաղը կազմէալարտա եազրլան հավտահին ասլ ու էսասը օլմատրը խապէր ալընրյօր։

—Գասրմ Բաշա տէրէսինին քէմերլէր իլէ գաբաթրմասը վէ իւզէրինտէ պիր քէրրէյնտէ Թրամվայ խաթթը լէէսսիսի իչիւն եաբրլան բրօֆիլ վէ խարիթալարն պիր տէ մահալինտէ թաթպիգինէ լիւզում կէօրիլէրէք, պու խուսուս իչիւն Շէհր էմանէթի սէրմիհէնտիսի Մէհմէտ էֆ. Մապէյն սէրմիմարը Պալեան Սարգիս պէյ հազարաթը, Նաֆիա նէզարէթի սէրմիհէնտիսի Մ. Էլան, Ալթընը տաիրէ սէր միհէնտէսի Խոհագ, Ճէլմէմ վէ ինչաաթը թաթիհ քեամ միւֆէթթիշի միրիլիվա հիւսնիւ բաշալար վէ Ալթընճը տաիրէ միհէնտիսլէրինտէն գօլ ազասը Մէհմէտ էմին պէյտէն միւրէքքէպ պիր հէյէթը ֆէննիյէ թէշէքքիւլ իթմիշ տիր։ Հէյէթը մէզքիւրէ՝ էվվէլքի կիւն Գասրմ Բաշայա կիմմիշ, վէ ասն գաբաբրն իթթասընը բազար էրթէսի կիւնիւ Շէհր էմանէթինտէ ագտ իտէճէյի իճթիմայա թաալիգ էյլէմիշ տիր։

—Գօքբրլ գումրանեասընրն վէքիլի օլուպ ախիրէն Տէրսաատթէթ կէլէն Պարն Մագար՝ Պօլատան Սիվասա գատար պիր չրմէնտիրֆէր ինշասը իչիւն մուգատտէտա Մ. Օտիպէր մարիֆէթթիյլէ մէզքիւր գումբանեա նամընա Նաֆիա նէզարէթիյլէ իճրա օլունան միւզաքէրաթա եէնիտէն պաչլարաճագ, վէ մէզքիւր խաթթատան մաատա պիր իսքէյէ իլէ պիր լիման ինչասընը տախի թէքլիֆ իտէճէք իմմշ։

Ցիւնքի նիւսխէմիզտէ գբամէն պէյան օլունտրղը իւզրէ, կէչէն բէնճինպիրէ կիւնիւ Բում Բաթրիգ խանէսինտէ էրէկլի մէթրօբօլիտի Եէրմանօս էֆէնտիյին թահթը բրիասէթինտէ ագտ իճթիմա իտէն Սինօդ վէ միւխթէլիթ միլլէթ մէճլիսլէրինտէ, Ատիյէ նէզարէթինտէն վարիտ օլան թէզքէրէ իլէ թահրիրաթը ումումիյէ սուրէթի գրաաթ օլունարգտան սօնրա, պիճիւմլէ ազա՝ հիւքիւմէթը Սէնիյէ թարաֆընտան իհտան պուլուրլան միւսաատաթը հէր հիհէթճէ չայանը շիւքրան օլտուղընը, վէ պունտան պէօյլէ Բաթրիգ էֆ. հազրէթլէրինին իսթիֆասընտա տէվամ իթմէսինէ արթըգ մահալ օլմատըղընը պիթթաստիգ, պու մէսլէտէ պիր մազպաթա թանզիմ ու իմզա իթմիշ օլտուգլարը էի պի, տիւնքի ճումատա կիւնիւ Մագրիբէօիւնէ ազիմէթլէ Բաթրիգ Տիոնէսիոս էֆ. հազրէթլէրինին Բաթրիգխանէյէ վէ մագամը մէմուրիյէթինէ տավէթ իթմէքիւզրէ Էրէկլի, Տէրգօս վէ Սիսանիու մէթրօբօլիտլէրիյլէ Եէնիտիւնեա Տիմիթրաքի վէ Տօգթ. Զօղրաֆօս էֆ.լէրէն միւրէթթէպ պիր գօմիսիօն թէշէքքիւլ օլունմրշ տրը։

Թարաֆը հազրէթը Բատիշահի տէն իհտան պուլուրլմրշ օլան միւսաատաթտան տօպլար Բում ճէմաաթը նամընա խաքիբաի հազրէթը Շէհրիյարիյլ արզը վաճիպէի չիւքրան խրիմէսի գարարկիր օլտրղը կիպի, իմմիյազաթը բուհանիյէ տաիր վարիտ օլան էվրագը բէսմիյէ իլէ Բաթրիգխանէ թարաֆընտան պիր իլանը մախսուսէն Բաթրիգխանէ մաթպաասընտա թապ օլընմասընա տախի գարար վէրիլմիշ տիր։

ԹԷՂԵԳՐԱՖ

(Աժանս դը Գոնսթանթինոպլ)

ՊՈՒ ԿԻԻՆՔԻ

Բօմա 6 փետր.

Գրալ՝ Մ. Գրէ-բէնէ խարթիսընը գապուլ իթմիշ, վէ Մէճլիսը մէպուսան բէսը սանիսի սարգի տը Բուտինիյի եէնի գապիճէթօլը թէշէքիլ մէմուր էյլէմիշ տիր։

Գրալ՝ պաղը թասարրուֆաթը ասքէրիյէ իւզէրինէ էրքէանը հարպիյէի ումումիյէ բէյսի ժէնէրալ Գօզէնը իլէ միւզաքէրէ իթմիշ տիր։

Օսէէլ-Բուրէ Բօմանընն զանընա կէօրէ, եէնի թէշքիլ օլընճաագ Բուտինի-Սարագօ գապիճէթօսընը բրօկրամը՝ պայլրճա թասարրուֆաթը ասքէրիյէ իլէ, չիմտիքի ուսուլը ինթիխապիյէնին թէրքի էսասը իւզէրինէ միւէսսէսօ օլաճագ տրը։

Բէթէրսպուրկ 6 փետր.

Արչիտիւք Ֆրանսուա Ֆէրտինանտ պու կիւն էօյլէնտէն սօնրա մուվա սէլէթլէ, չըվնտրֆէր սթասիոնընտա Զար իլէ կրանտիւգլեր թարա ֆէրնտան քէմալը խիլուս ու իհթիրամա գապուլ օլընմրշ տրը։

Պէլկրատ 6 փետր.

Մ. Ռիսթիչին գրալեցա Նաթալ՝-յէ եազտրը մէքթուպ՝ կազէթասյարտա նէյր իտիմիշ օլմազլա, պու խուսուս՝ հէյէճանը ազիմի մուճիպ օլմուշ, վէ նէյրիյաթը մէզքիւրէ՝ գըհալիցանընն մայէթի էրքեանընա աթֆ օլունմրշ տրը։

Բարիզ 6 փետր.

Մ. Ժիւլ Ֆէրրի՝ Մէճլիսը ալանն բուսուսմաթ գօմիսիօնը բրիասէթինի տէրէօհտէ իթթիկի սրբատա պիր նութգ իրատ իտէրէք, գօմիսիօնը մէզքիւրընն վազիֆէսի՝ նիյաթը մախսուսէսի օլմազսրզընն ատալէթ վէ հագիգաթը հալի թէհարրի իթմէք տէն իպարէթ օլտրղընը, վէ Ֆրանսանըն ումուրը թիւճճարիյէ վէ էգոնոմիգիյէճ միւնֆէրիտ պիր հալտէ պուլընմասը՝ մուճիպը խարապիյէթ օլտրղընը, վէ Մէճլիսը այանն իհթիրամը էլտէն պրագմագսրզընը քէմալը ճիբրաթ ու ճէսարէթլէ իճրա մուամէլէ իտէճէյինի պէյան իթմիշ տիր։

Սէէ+ւրընն պէյանընա կէօրէ, Բօրթուկալը Աֆրիգատա քեանի Մոզամպիք շիրքէթը ճէտիտէի իչիւն թային օլրան 25 միլիոն ֆր.լրգ սէրմայէ՝ հէման քեամիլէն Ֆրանսատա իմզայանմրշ տրը։

Լօնտրա 6 փետր.

Ռիվայէթ օլունտրղընա կէօրէ, Մ. կլատսթօն՝ Իռլանտատաքի չիֆթճի մէսէլէրիրիլէ բօլիս մէսէլէսի հագգընտա թէէմինաթը գաթիլէ իթմա

23տէ ֆամիլեաճա պիր պալօ իթասը գաբարկիր օլտրղը վէ պու չէհրայինին թէրթիպաթընա մէմուրէն պիր գօմիթէ թէշքիլ օլընտրղը տիւնքի նիւսխէմիզտէ եազրլմրշ իտիր։ Մուախիրէրէն ալընան մալիւմաթա կէօրէ, դիբր օլրան գօմիթէ՝ սուրէթը գաթիլէտէ օլաբագ պէր վէճճէ. հը ալթի թէշէքքիւլ իթմիշ տիր։

Կուռնիկ էֆ. Համամճեան՝ Ադենպո.
Կիւլլապի » Ս. Կիւլպէնկեան՝ Ադենպոդլը.
Արմենակ » Մ. Մանուկեան՝ Գանյոպո.

Աղբար

Արտաչես	էֆ.	Ֆրնտրգլեան
Բարսեղ	»	Սթամպօլլեան
Բարսեղ	»	Ղազարոսեան
Գառնիկ	»	Սարգիսօֆ
Գէորգ	»	Թօփալեան
Եղիա	»	Պէյլէրեան
Ժագ	»	Ալիքեան
Լեւոն	»	Ֆրնտրգլեան
Կիւլպէնկ	»	Կիւլպէնկեան
Միհրան	»	Շիրինեան
Յակոբ	»	Գարամանեան
Յակոբ	»	Պէնկեան
Յովակիմ	»	Յովակիմեան
Վահան	»	Ադաբեկեան
Վահրամ	»	Ս. Մանուկեան
Բօպէրթ	»	Լէվի

Պու միւնասէպէթլէ, թէշէպպիւսը մէզքիւրը՝ սրբի իճրան չատիմանի վէ թէֆերրիւճ իչիւն օլմալրգ, մագսէտը ասլիսի՝ աֆֆալը միլլէթին թաալիմ ու թէտրիսինէ պիր խրտմէթը սէարիֆբէրվրէնէ իլֆասընտան իպարէթ պուլունտրղը հասէպիյլէ, պէօյլէ պիր թէշէպպիւսը միւֆիտին պիլիսասս միմիեպերան վէ էհալիի մահալլիյէնէ բալպէթ ու թէշվիգ սայէսինտէ մուվաֆֆագրյէթը ազիմէյէ նախլ օլաճաղընը շիմտիտէն մէմուլը գավի իտուկինի պէյան իտէրիզ։

—

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

...Խմբագրապետ Տէր,

Ազնուաշուք Միքայէլ էֆ. Յակոբեան, ինչպէս ուրիշ տարիներ, նոյնպէս և այս տարի Սբ. Մինդեան տունին առթիւ՝ բարեհաճեցաւ իւր ծանուցեալ աղքատասիրութեան նոր հաւաստիք մ'ի հանդէս ածել, Սամաթիոյ երից թաղից ազգային վարժարանաց աղքատ ու անպաշտպան ուսուն երկու մանչ ուսանողաց համար՝ ի ձեռն Թաղ. Խորհրդոյ՝ մէկ մէկ ձեռք հագուստ պատրաստել տալով և մխիթարելով զանոնք իրենց կարօտութեանը մէջ։

Ուստի Խորհուրդս պարտականութիւն կը համարի երից Թաղից Հայ ժողովրդեան և մխիթարեալ սանուց երախտագիտական զգացման թարգման հանդիսանալով, հրապարակաւ խորին շնորհակալութիւն յայտնել առ Ազնուաշուք Նուիրատուն, և խնդրել որ շնորհ ընէ ընդունել անկեղծ զգացման սոյն արտայայտութիւնն։

Ի դիմաց Թաղ. Խորհրդոյ
Բ. Ատենադպիր — Ատենապետ
Գ. Յովհաննէսեան — Մ. Գ. Ալէքսէեան
24 յունվ. 1891
Սամաթիա

Փափազեան Տիրան էֆ.ին տիկէր պազը ասարը միսիլու պու քէրրէ տախի նէյրինէ թէշէպպիւս իթտիկի «Զբօսեցուցիչ Մանրավէպք» նամ քիթապը Զինճի ճիւտի իքվալ, վէ 9 ղրշ. ֆիտիթլա մէվզիի ֆիւրուխթա վազ ու իսրաճ օլընմրշ տրը։

Թաշրատան Տէրսաատէթտէ Գաղը Ալի ճատտէսինտէ 20 Նօմէրօլը Ճիվէլէկեան մաթպաասընտա նաշիրը մուսահիլ յէհին իսմինէ պէհէր ճիւտ իչիւն հէր քիմ 9. ղրշ. կէօնտէրէճէք օլուբ իսէ, բօսթա իճրէթի վէրմէքսիզին պիր ճիւտ «Զբօսուցիչ Մանրավէպք» ախզ իտէպիլէճէք տիր։

Լէթայիֆլէ պէրապէր թէհզիպը ախլագը նասիհաթ իտէն պու էսէրը միւֆիտին չայանը միւթալէա օլտրղը պէյանը յա, սահիպնէ տիրիրը թէշվիգաթ օլընմասը թավսիյէ օլընը։

Մ. ԳՐԻՍԲԻ
Վէ
ԻԹԹԻՖԱԳԸ ՄԻԻՍԷԼԷՍ

Ա.

Իթալիա տեվէԹինին բէիսը վիւքէլաար Մ. Գրիսբի ճէնապէրի, քէնտի մէմուրիէԹինտէն իԹԹիֆա իտեր իԹմէզ, վէ պու ինֆիսալ հավասի սի, չիմչէք չարուգլուքը իւէ էԹրաֆա սիրայէԹ եյլէր էյլէմէզ, Բարիզ կազէթալարընը էքսէրիէԹի պէօյիւք պիր սէվինճ ալէմէԹի իզհար էյլէմէյէ պաշլաարլար, վէ միւսրէլէյհին մէմուրիէԹտէն չէքիլմէսի իւէ պիրլիքտէ, Ալէմանիա, ԱւրԹրիա վէ Իթալիա իԹԹիֆագընը մէզարը կէօրինմէյէ պաշլամբշ օլորընը տախի էհալիսէ թէպշէր իմէմէքտէ իտիլեր։

Էկէր Բարիզի պէօիւք ագրանլարըմբզըն եազարգլարը ֆիլվագը քէնտի էֆքէարը մախսուսլէրի էսէրի իտի իսէ տէ, մէԹԹեէսիւֆ պէյանէ միւարէաթ էյլէմէմիզ լազըմ կէլիր քի, ահվալը բօլԹիգաի ումումիւէ ալէմինտէ, ատէԹա մալիւմաթ նօգսանլարընը իրաէ իԹմիշ օլուլօրլար։

Ֆագաթ պու մէշհուր ըէֆիգլէրիմիզտէն բէք տէ պէօյէ պիր մալիւմաթ նօգսանլըզը մէմուլ իԹմէյէ հագգըմբզ պուլունմաբզընտան, չար նա չար շու նէԹիճէէ իԹԹիրաճ էյլէմէմիզ լազըմ կէլիօր քի, զիրատէ քէնտի օգուլանլարընա խօշ կէօրիւնմէք իչին եօյէ պիր պէյանաթ զայրէթինտէ պուլունմբշլար տը, նէ Թէքիմ, բէհպէր օլուգլարը եհալինին պիր էյիճէ քէսպը վուգուքի իտուպ ահվալը սահիհէյի պիմէլերի Թարաֆընա խրտմէթ իԹմիշլեր տիր։

Ելհասը, հանկը Թարաֆա տէօնիւլսէ, շու աթիտէքի իւշ չըգգլարտան պիրիսինին Թաստիգ, Թէքմիլ չըպլագլըզը իւէ մէյտանա չըգմբշ օլուլօր։

Գիրինճի, Բարիզի ըէֆիգլէրիմիզին էքսէրիէԹինին, ահվալը ումումիյճէ մալիւմաթ նօգսանլարը։

Իքինճի, իչին ահվալը սահիհէսինի բէք ալէա պիտիքլերի հալտէ, քէնտի օգուլանլարընա խօշ կէօրիւնմէք իչին, պիւէ պիւէ իչին ագսի Թարաֆընը իլԹիզամ իԹմիշ օլտուգլարը։

Իւչինճի. ԻԹԹիֆագը Միւսէլլէսին, Ֆրանսըզ էհալիսի զիհինէ ֆեվդէլատ աշըր պասմշ վէ էլան պասմագտա օլտուզը սահիհլիկի։

Գիրինճիյշըզդա բէք տէ ագըլ երտիրէմէմիշ օլտուղըմբզը սեօյլտիք։

Իքինճի չըգդա կէլինճէ, մատամ քի կազէթալար, էֆքէարը էհալինին բէհպերի օլուպ, անըն սէվապ Թարաֆիլարընը Թաստիգ իլլէմէք, վէ խէԹա Թարաֆընը հերհ իԹմէք վազիֆէսի իլէ միւքելլէֆ պուլունմագտա տըրլար, պիւէ պիւէ օ խէԹա Թարաֆընը իլԹիզամ էյլէմէլերի, քէնտիլէրինէ պիր չէրէֆ կէԹիրէմէզ։

Հէյլէ իւչինճիւ չըգդա կէլինճէ, մատամ քի ԻԹԹիֆագը Միւսէլլէս, նէֆսի էվրօբատա սուլհ ու սալահընը տէվամընը Թահրը էմնիյէթէ ալմագ իչին գուրուլմբշ տըր, վէ մատամ քի ԻԹԹիֆագը մէզքիւրե, հիյնը իպԹիտասընտան պէրու, պուալէնի մագսէտինտէն զէրրէ գատար այրըլմբշ տըր, իտի անըն ֆեսխին վէ եօլիմինի արզու իԹմէքտէն նէ նէԹիճէ հասըլ օլագիլէճէյինի քէչֆ իԹմէք զահմէԹինի, արԹրդ գարիունըմբզա Թէրք իտէրիզ։

Շիմտի ահվալը սահիհէնին նէտէն իպարէթ պուլունտըղընը պէյան իտելիմ։

ԻԹԹիֆագը Միւսէլլէս տէնիլէն չէյ, պիր քէյֆ վէ պիր սիւս իչին գուրուլմբշ օլմայըպ, զարուրի հալլէր, վէ Ալէմանիա, Ավսթրիա, վէ ԻԹալիա տեվէԹերինին վէ միլլէԹլերինին էմնիյէթը հալ իյճապաթը, անը վիճուտ կէԹիրմիշլեր իտի։ վէ օ զարուրի հալլեր վէ իյճապաթը մուԹլագա մէվճուտ պուլունտրգճա, մէզքիւր ԻԹԹիֆագընը ֆէսխի նի վէ եօլիմինի արզու իԹմէք տախի, հէր հանկը Թարաֆա տէօնիւլսէ, սրրֆ արզու տարիբէսինտէն տիշարը չըգամագ, նասը քի չիմտիրտէկին տէ չըգամամշըտը։

ԻԹԹիֆագը Միւսէլլէսին միւճիտի վէ միւրէԹԹիպի, զաԹէն Բրբէնս Պիզմարգ քէնտիսի իտի, վէ էկէր ԻԹԹիֆագը մէզքիւր, օ տէսիրիմիզ զարուրի ֆհալլէր վէ իյճապաթը մուԹլագա էսէրի օլմաբզատա, եալընը չու եա պու չախսընը պիր քէյֆինտէն եախօտ սրրֆ չախսիրէթ սիւսիւնտէն Թէվէլլիւա իԹմիշ օլսա իտի, անըն միւճիտի վէ միւրէԹԹիպի օլան Բրբէնս Պիզմարգընը մէմուրիէԹտէն կէրի չէքիլմէսինտէն սոնրա, պիր կիւն պիլէ քէնտի մէթանէթը քամիլէսինտէ պագը տուրապիլիր մի իտի։

Նէրէտէ՝ գալը արԹրդ Մ. Գրիսբինին չախսընտան ասրը գալմշ օլմասը ԻԹԹիֆատը պաԹըլէսի քի, զաԹը մուսահիլէյհ, բրենս Պիզմարգ կիպի ԻԹԹիֆագը Միւսէլլէսին միւճիտի վէ միւրէԹԹիպի օլսագ կիպի պիր մէվզրի եվվէլ սահիպի օլմատրգտան պաշդա, հաԹթա քէնտի սի պաշ վէքեալէթ մէսնէտինէ երիքսէլտիկի զէման, զաԹէն չօգտան պէրու մէվճուտ պուլմուշ իտի անը, վէ ԻԹԹիֆագը Միւսէլլէս քէնտի թէմամիէթը քեամիէսիյլէ սէլէֆինտէն քէնտիսինէ միրաս գալմագտա իտի։

Հաթթա, Ալէմանիատա իքի իմբէրաթօրլար վէֆաթ ԻԹմիշլեր, վէ կէնճ պիր իմբէրաթօր, բիյասէթի միլլէթ քիւբսիսինէ գուուտ էյլէմիշ իքէն տէ, քէնտի տէատէլէրինին կիւնիւատ ագա իտիլմիշ օլան ԻԹԹիֆագը մէզքիւր, եէրինտէն օնամատը պիլէ։ արԹրդ Նէրէտէ՝ գալը իտի ֆէսխի վէ եօլիմի։

Իքինճի Կիլեօմ իմբէրաթօր հազրէթլերի, տէտէսի Պիրինճի Կիլեօմընը վէ բէտերի Ֆրէտէրիգին եօլիմլերի իլէ քէնտիսինէ միրաս գալմշ օլան իմբէրաթօրլըգ Թաճընը պաշընա գօյտուղընտա, բէք չօգլարը եօլէ իԹիգատ իԹմէք արզու վէ պէյանաթընտա պուլունտրլար քի, միւշարէլէյհ հազրէթլերինին կէնճլիք գանը, իմԹիյար պիր իմբէրաթօրընը վէ կիւյա սրրֆ չէրէֆը չախսի իտտաարընտա պուլունսա բրենս Պիզմարգին Թէնսիպլերի իլէ գուրուլմշ օլան ԻԹԹիֆագը Միւսէլլէսի, սաման կիպի հավայա սավուրաճագ իտի։

Հաթթա իչին օլ տէրէճէճէրինէ գատար իլերուլերինէ վարմագ իսԹէյէնլեր պուլունմագտա իտի քի, կիւյա, Ալէմանիա հիւքիւմատարլըզը քիւրսիսինէ գուուտ էյլէմիշ օլան կէնճ իմբէրաթօր, [illegible] կէնճլիք գանը սէպէպիլէ, սուլհ ու սալահընը պագա վէ տէվամը իչիւն գուրուլմշ օլան ԻԹԹիֆագը Միւսէլլէս շարԹնամէսինի երրԹըպ պիր Թարաֆա աթտրգտան պաշդա, էէնիտէն էէնիլէ ահանամէլէր Թանդիմ իտճէճք, վէ ճէնք իչիւն հէր քիմ քի արգասընտան կէլիր իսէ, անըն իլէ պիրլէշճէճք իտի։

Կազէթաի աճիզանէմիզ, Թա օլ սրճագ վէ միւշէվվէշ դանն օլընան վագիտա պիլէ, քէմալը սէպաթլտ վէ էմնիյէթը քեամիլէ իլէ, քէնտի ահվալը բօլԹիգաի ումումիւէ ԻԹԹիգատընտա տայանըպ տուրմագտա վէ պէյան էյլէմէքտէ իտի քի, պու եօլտա չալիալարա ասլա մահալ պուլունմայըպ, իմբէրաթօրը լահրդ Իքինճի Կիլեօմ հազրէթլերինին տէտէսի միԹեէվեֆա Պիրինճի Կիլեօմ հազրէթլերի իլէ բրենս Պիզմարգ ճէնապլերի կիւնիւատ ագտօլընմբշ պուլունան այնը ԻԹԹիֆագը Միւսէլլէս, վէ անըն սայէսինտէ Թահմը ԹէԹմինէ ալընմբշ օլան էվրօբա սուլհ ու սալահը, քէնտի էսքի հալլերինտէ տէվամ իտեճէքլէր իտի, հէյ տէյիլ իսէ օ տարիբէ տախիլինտէ քի, Ալէմանիանընն իգԹիտարը լահմԹընտա պուլունմագտա իտի։

Վէ պիզ պունլարը սէօյլէտիկիմիզ հալտէ, կէնճ իմբէրաթօր հազրէթլերի էագընընտա պուլունպ տա, անընն նիլէթ ու էֆքէարլարընը, մէսլէքինի, արզուսընը, վէ հըրսը շան ուԹամա տուլղուլարընը պիր էյիճէ տերս իմմիշ օլարընմբզ սայէսինտէ, եախօտ եալընըզ, պիր չէյ սէօյլէմիշ օլմագ հավվէսի լիլ սէօյլէմէքտէ տէյիլ իտիք։

Իլլա, ահվալը բօլԹիգալը ումումինին, եօլէ օլմասընը իյճապ իմիտրիլիսէ երինէ քեամիլէ իգնա օլմուշ պուլունտրընմբզ իչին, քեմալը էմնիյէթլէ այնի պէյանաթտա պուլունմագտա իտիք։

Վէ էկէր օնտան պէրու վուգուպուլան հալլեր, մէզքիւր էֆքէարընընտ ու պէյանաթընընը գաթ պէ գաթ Թաստիգ իԹմիշլեր, վէ իքի Ալէքսանիա իմբէրաթօրընը վէֆաթ իԹմիշլեր։ Ալէքսանիա իմբէրաթօրընը վէֆաթ իԹմիշլեսին միճիտ վէ միւրէԹԹիպի օլան Բրբէնս Պիզմարգ մէմուրիէԹտէն չէքիլմիշտիքտէն սոնրա տախի, կէրէք սուլհ ու սալահ վէ կէրէք ԻԹԹիֆագը մէզքիւր էվվէլքի գատար մէԹին հալտէ տէվամ իտիպ տուրմուշլար իսէ, ենէ ահվալը բօլԹիգալի ումումիյէ իսԹիգատիլ գատար ալընմագտա պուլունմագտա զէրրէ գատար այրըլմագ իսԹէնիլմիյինտէ, բօլԹիգաճա խէԹալարը էն պէօյիկինէ տալմբշ օլմագտան պաշդա պիր նէԹիճէ չբգարբլամագ։

Ֆագաթ միլլէԹլեր, Թէք պիր շախս տէյիլ տիրլեր։

Գունլարտա, նէվ պէ նէվ էֆքէարլար վէ ֆրգալար պուլընճագտա, էն Թապիի հալլերտէն պիրիսի տիր։

Անըն իչիւն, պինէֆս ԻԹԹիֆագը Միւսէլլէսէ տախլի պուլընան Ալէման, Աւսթրիա-Մաճառիսթան վէ ԻԹալիա միլլէԹլերի միանընտա տախի, օ այնի ԻԹԹիֆագա խասիմ օլանլար տա պուլընապիլիրլեր։

Ֆագաթ պունլարընն պիրբր գրսմբ ճէհպէլէրլերինտէն, պիրբր գրսմբ մէնֆաաթէր շախսի հբրսարընտան, վէ պիրբր գրսմբ տախի սրրֆ շախսի պսիխոլոգիարընտան, սէլամէթը ումումիյէ իլէ պարբշմագ իսԹէմէքտէ տէ օլտուգլարընտան, ֆուրսաթ տուշտիքճէ պունլարընն տա պաշը եայշարալար գօբարաճագլարը Թապիի իսէ տէ, սէլամէթը ումումիյէ ուղրունա պունլարա գարշը ուղրա շան Գրիսբիլեր էքսիտիքլերի հալտէ տախի, վաԹանընն սէլամէթ անասրը, Թաշլարտան պիլէ տիկէր Գրիսբիլեր մէյտանա չբգարաճագ օլարընը տա էն Թապիի հալլերտէն պիրիսի տիր։

Լ'ԱՎԸՆԻՐ ՏԷ ՖԱՄԻՅԼ

էՕՄԻԻՐ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Մէրքէզը իտարէսի՝ Ֆրանսընն Լիոն չէհիրընտէ Բէրիւպլիք օսգաղընտա 61 նումէրօտա տրը։

Մէզքիւր սիկուրԹա գումբանեասը մուտրիրէԹի՝ գումբանեանընն սապրդ աճէնԹէլէրինտէն ախշ իԹմշ օլտուգլարը տէֆԹերերին Թաստրգի իչիւն վէտրվարընն 15ինէ գատար հէր հալտէ շիմտիքի աճէնԹէ Թէլլալեան Բարսեղ էֆ.-ին ՍԹամպոլտա Սալման Պայազիտտէ Մաիիէ տարբէսի գարշըքընտա 62 նումէրօրը իտարէխանէսինէ մուրաճաաթ իԹմէլերինի քէնտի բաղպէթլու ապոնէլերինէ բուճա իտեր։

Թարբիրը մէզքիւրէ գատար տէֆԹէրլերինի պէրատ Թաստիգ իպազ իմմէյէն ապօնէլէր՝ կէլէճէք բիյանգօ քէշիտէլերինէ իշմիրաք հագգընտան պիտապիէԹիւն մահրում օլաճագլար տը։

Գումբանեանընն Թահսիտարը եա զրճեան Թագաորը պու կիւնտէն իԹիպարէն սէմուրիէԹինտէն իսԹիֆա իմտիրիմիշ օլտուղը տախի պու մունասէպէթլէ իլան օլունը։

4—4

ԳՐԱԿԱՆ

«ԱՌՏՆԻՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹԻՒՆ»

Հ. Ի Հայ

ՕՐԻՈՐԴ ՄԱՐԻ Ս. ԿԻՒԼԳԻՆԵԱՆ

Ազգային գրականութեան վրայ գրելով, ինչպէս քանիցս հրատարակած եմ, որքան կաթոգին ախորժ և հաճոյք կըզգամ, այլ սակայն առաւել եւս զիս երանելի և երջանիկ կը համարիմ, քանի որ սիրելի ազգիս յառաջադիմութեան ու զարգացմանն ի գիրս, ի գիտութիւնըս և յարուեստս՝ յետին փափաքողներեն եմ։ Արդարև յաճախ գրելոյ՝ նուիրական պարտք է, այլ ինչ ինչ դժուարութիւններ արգելք լինելով, զորս փոքր ի շատէ թուելով ակնարկած եմք երբեմն նոյն իսկ ձեռիսի Շ-ուէնի սիւնակաց մէջ, կարելի չէ եղած կատարել սոյն պարտականութիւնը։ Այժմ բարերատ եմք գրելով այնպիսի գրական աշխատութեան մը վրայ, որ սիրելագոյն է թէ պարունակութեանն համար և թէ այն անուան՝ որ թարգմանն է եղած ի հայ լեզու սոյն պատուական գրքուկիս։

Թէ ո՞ր սիրելագոյն է և անուն թարգմանողիս։—վասն զի կը պատկանի գերդաստանի մը, որ նշանաւոր հանդիսացած է ցարդ զանազան բարեգործութեամբք, և որ հիանալին է, այդ գերդաստան՝ երբեք ազգէն երախտագիտութիւն մուրացած չէ «ի ձայն փողոյ։» Լռելիկ մնչիկ բարերարած է հեռեւելով միշտ տէրունական պատուէրին թէ «Մի՛ գիտասցէ ձախ քո, զինչ գործէ աջ քո։» Նոյն իսկ այս տողերն աւելորդ կարելի էր դատել իբրև շնորհակալութիւն գովեստից, եթէ խոստովանութիւն ճշմարտութեան չլիներ արդարութեան գործ առաջի Աստուծոյ։

Այդ անուն թարգմանողին՝ սիրելի է մանաւանդ, զի զաւակ է այն հոյակապ անձի, որ երբեմն ըստ անուանն փայլեցաւ ազգիս մէջ իբրև հրեշտակ ողորմութեան, որոյ լիշատակն է յաւիտենական, քանի որ երախտաւոր սիրոք միշտ խօսուն վկայք են և պիտի լինին վկայք ի յաւիտեան։ Եթէ թարգմանողն այսպիսի հօր մը զաւակ և այսպիսի գերդաստանի մը անդամ լինելուն համար սիրելագոյն է, առաւել եւս սիրելագոյն ահա կը հանդիսանայ, քանի որ գրիչ ի ձեռին կը զիջանի ազգային գրական դարաստանին մէջ ծլիլ ու փայլիլ իբրև անուշահոտ մի ծաղիկ, անթառամ ծաղիկ։

Թէ և նոր երեւոյթ մը չէ այս հայոց ազգին մէջ, քանի որ ի հնումն այսօրինակ ծաղիկներ փայլած են յաճախ, մանաւանդ այն դարուց մէջ՝ յորս հեթանոսութիւնն իւր բոլոր ուժովն ու զօրութեամբ կը մաքառէր Քրիստոնէութեան դէմ։ Կային, այո՛, մայրեր և օրիորդներ,

ԶԷՎՃ ՎԷ ԳԸՍԳԱՆՃ ԶԷՎՃԷ

ՄԻՒԵԼԼԻՑԻ

ԼՄԻԼ ՐԻՇԳՈՒՐԿ

ՄԻՒԹԷՐՃԻՄԻ

ՑԻԳԻԱՆ ԱԳԱՄՅԱՆ

Գարմէյլ.— Բէյ պիւի՞րմիսինիզ։

Գարմէյլ.— Զօճուղընը՝ մատամ տը Գարմէյլէ սաԹմագ իչիւն անտէն սաԹն ալտըղընընը պիւիրիմ։

ԻսԹէյար ֆալճը գարը՝ ըկյաքեարանէ պիր սուրէԹտէ պաչընը էօնիւնէ էյտի։

Գարմէյլ՝ սէօզիւնէ տէվամ իլէ։— Մատամ տը Գարմէյլ՝ պու տէհլէթլի սըրրն պանա սէօյլէնմէյ օլտըղընը հէնուզ պիլմէզ։ Լաքին անընկա սիզին արանըզտա նէ ճէրէյան իԹմէյ իսէ օնա նագլը քէլամ իտելիմ։ Սիզ գա՞չ տէֆա վիզիԹա վէրմէյ տիր։

Գատօր.— Իքի տէֆա։

Գարմէյլ.— Էվվէլա պերինճի վիզիԹատան պահս իտէլիմ։ Մատամ տը Գարմէյլ քեաղըտ ֆալընտան նէ՞ անլամագ իսԹէյօր իտի։

Գատօր.— Զօճուղը օլամա՞գ մը տէյու պիլմէք իսԹէյօր իտի։

Գարմէյլ.— Պու պապտէ քէնտիսինէ նէ՞ ճէվապ վէրտինիզ։

Գատօր.— Օ տէրէճէյէ գատար պիլիճիլիկիմ օլմատըղընտան, չօճուգ կէԹիրէպիլէճէկկինի քէնտիսինէ Թէէվմին իտէմէզ իտիմ։

Գարմէյլ.— Բէք ալէա լաքին գօճասընընն պիր մանԹօնէԹասը պուլընտըղընը պէյան իԹմէք վէ ԼէոնԹին Տիւբրէնին մանալը իգամէԹինի պիտիրմէք իչիւն պիլիճիլիկինիզ քիֆայէԹ իԹմիշ տիր, տէյի՞լ մի։

Գատօր՝ պիր սուրէԹը ճիւրաթքեարանէտէ։— Էֆէնտի, մանԹօնէԹայը քեաղըտ՝ մատամ տը Գարմէյլէ կէօսԹէրմիշ տիր։

Գարմէյլ՝ օմուզլարընը սիքէրէք գուրուճա պիր Թարզտա։— Գէօյլէ սաչմա վէ եալան սէօզլէրի պաշգասընա եուԹտուրապիլիրսինիզ, պանա եուԹտուրամագսընը։ Գէնիմ ԼէոնԹին Տիւբրէ իլէ միւնասէպաթըմ պուլընտըղընը սիզ էվվէլտէն պիլիր իտինիզ, պունը նա՞սըլ վէ քի՞մտէն խապէր ալմշ իտինիզ։

Գատօր.— Լաքին, էֆէնտի . . .

Գարմէյլ՝ հէյպէԹլի պիր սուրէԹտէ ֆալճը գարընընն սէօզիւնի քէսէրէք.— Մատամ Գատօր, պէն հագիգաթը հալի իսԹէրիմ, վէ՝ անը սիզէ պէն սէօյլէրիմ. սիզ տէ էկէր պէնի ալտաԹաղա չալըշըր իսէնիզ, սօնընը սիզ տիւչիւնինիզ։ Գիր քիմսէ՝ մատամ տը Գարմէյլէ սիզտէն պահս ԻԹտիքտէն վէ մահալը իգամէԹինիզի Թարիֆ էյլէտիքտէն սոնրա մատամ տը Գարմէյլ սիզէ միւրաճաաթ իԹմիշ տիր։ Շիմտի սէօյլէյինիզ պագայըմ, մատամ տը Գարմէյլի սիզէ քի՞մ կէօնտէրտի։

Գատօր.— Էֆէնտի, պէն պունը սէօյլէյէմէմ . . .

Գարմէյլ.— Մատամ Գատօր, օ քիմսէնին իսմինի իսԹէրիմ։

Գատօր՝ խայլիճէ Թէրէտտիւտտէն սօնրա, Մ. տը Գարմէյլին տէհլէթլի պիր պագըշա քէնտիկէ պագտըղընը հըսս իտէրէք, Նիհայէթ մատմազել տը Նանժի օլտըղընը սէօյլէտի։

Գարմէյլ՝ քէնտի քէնտիկէ.— Ֆիքրիմտէն կէչիյօր իտի. ա՜հ, օ բէզիլ գը՛զ.— տէտիքտէն սօնղրա եիքսէք սէս իլէ։

—Էյ սահիհէն մատմազել տը Նանժի՞ մի պէնիմ ԼէոնԹին Տիւբրէ իլէ միւնասէպաթըմ պուլընտըղընը սիզէ պիլտիրտի։

Գատօր.— Մատմազել տը Նանժի՝ սիզին պիր . . . մուհիպպէնիզ պուլընտըղընը վէ օնա մէրագ վէրտիկինիզի պիլիյօր ըմըշ, սիզի օ գատընլա պիր ԹէաԹրօտա կէօրմիշ, լաքին իսմինի պիլմէյօր իմիշ։

«Պու գըզ՝ պանա մատամ տը Գարմէյլտէն պահս ԻԹտիքտէն սօնղրա, մէրգումէնին պէնի զիյարէԹ իտէհէկինի պիր մէքԹուպա պանա պիլտիրտի։

Գարմէյլ.— Անլատըմ, անլատըմ. ֆալ քեաղըտընըզ զէվճէմէ նէ կէօսԹէրէճէք իտի իսէ մատմազել տը Նանժի՝ անը մէքԹուպը մէզքիւրտէ սիզէ եազմշ տըր։

Գատօր.— Էվվէլ, էօյլէ տիր, էֆէնտիմ։

Գարմէյլ.— ԻյԹէ քեաֆիֆէի մէչհուր քեաղըտ ֆալճըլարընը իլմի պունատան իսԹարէթ տիր։ Ուզաթմայալը, պէնիմ պիր մանԹօնէԹամ օլտըղընը մատամ տը Գարմէյլէ տույուրընը։

Գատօր.— Պէն տույուրմատըմ, էֆէնտի, քէնտիսի պիլիյօր իտի։

Գարմէյլ.— Էօյլէ օլսուն։ Լաքին ԼէոնԹին Տիւբրէնին խսմ ու չէօհրէթ վէ մահալը իգամէԹինի նա՞սըլ էօյրէնմէյ։

Գատօր.— Պիրինճի վիզիԹասընընն էրԹէսի կիւնիւ պէն՝ ախշը մալիւմաթ ԻԹտիքտէն սօնղրա քէնտիսինէ պիր Թէզքերէ եազարագ, ԼէոնԹին Տիւբրէնին խսմ ու չէօհրէթ վէ մահալը իգամէԹինի պիլտիրտիմ։

Գարմէյլ.— Պունը բէք ֆէնա եաբմըշսընըզ, մատամ, զիրա մատամ տը Գարմէյլ կիպի գըսգանճ պիր գարընընն՝ խուսուսիյլէ օ զէման պիր հալը հէյէճան ու խալէճանտա պուլընտըղը հասէպիյլէ ԻԹրաթ տէրճէճտէ տիւչիւրը հիտաէթ ուզաագ եաբտըղընը գըլտըղընը պիլէմէյէճէկինի սիզ պիլէպիլիր իտինիզ։ Ֆիլհագիգա մատամ տը Գարմէյլ՝ ախշը ինԹիգամ ԻԹմէք գարարը գաԹխիյլէ եանընա պիր ըէվօլվէր ալարագ ԼէոնԹին Տիւբրէնին խանէսինէ ազիմէք ԻԹմիշ, վէ անճագ պիր վագաահ նամէմուլէնին հայլուլէԹիյլէ գաթլ ճինայէԹինի իճրա ԻԹմէմիշ տիր։

Գատօր.— Գիզզաթ մատամ տը Գարմէյլ՝ մամէրայը պանա նագլ ԻԹտի, լաքին, էֆէնտի, ալիմ Ալլահ օ գատընընն իսմ ու չէօհրէթ վէ մահալը իգամէԹինի մատամ տը Գարմէյլէ տույուրմամա անընն ատամ էօլտիւրմէք Թէսավվուրընտա պուլընապիլիր օլտըղընը խաԹր ու խայալիմտէն պիլէ կէչիրմէյօր իտիմ։

Գարմէյլ.— ԻհԹիմալ քի էօյլէ տիր։ Միզ պու վագաատա զիմէնտալ պուլընան մատմազել տը Նանժի իլէ սէօզ պիրլիք իտերէք, պէնի զէվճէմտէն այբրագ իչիւն օրթայա պիր ըէզալէԹ չբգարագ իսԹէյօր իտինիզ։ Տուզագ էյի գուրուլմուշ իտի, պէն մատմազել տը Նանժիին ախլագընը բէք ալէա պիլիրիմ։

«Լաքին կէչէլիմ։ Մատամ տը Գարմէյլին իքինճի վիզիԹասը երԹէսի կիւնի՞ մի վուգու պուլտու։

Գատօր.— ԵվվէԹ, էֆէնտի։

Գարմէյլ.— Արանըզտա նէ՞ կէչտի։ պիլիասսա պունը բէք տօղրու սէօյլէյիմ։ Խուլուսը գալպ իլէ պէյանը հագիգաթ ԻԹմէնիզի Թալէպ իտերիմ։

(Յկ-4)

որք ոչ թէ միայն առաքինացան ի հաւատս, այլ և գիտակ և վարժ լինելով գրոց, անձամբ անձին քարոզ ու բարբառ էին աւետարանական ճշմարտութեանց, և այնքան եռանդեամբ՝ մինչ զի «Մաղմոսք էին հանապազօրեայ մրմունջք ի բերանս նոցա», ինչպէս պատմագիրն Եղիշէ կը վկայէ Եբրեու ականատես, յաւելով. «Իսկ կանայք երանելի առաքինեացն և կապելոցն և անկելոցն ի պատերազմին ընդ ամենայն աշխարհն հայոց համօրէն համարել ես ոչ կարեմ, զի բազում այն են զոր ոչ գիտեմ, քան թէ գիտիցեմ, զի ՀԻՆԳ ՀԱՐԻՒՐՈՎ չափ յականէ յանուանէ ճանաչեմ, ոչ միայն որ աւագադոյնքն էին, այլ զբազումս ի կրտսերագունիցն անտի։»

Ահա այն մթին ժամանակներուն մէջ այսինքն հազար հինգ հարիւր տարիներէ յառաջ, իգական սեռն ի մեզ այնքան նախանձայոյզ ի գիրս և ի հաւատս քաջալաւրժ և քաջամարտիկ հանդիսացաւ, առհասարակ ամէն տոհմէ և դասակարգէ անխտիր հայ կիներն ու օրիորդ մրցեցան արուներու դէմ, ոչ թէ միայն հաւատոյ անկեղծութեամբ, այլև գիտութեան այսինքն գրոց հմտութեամբ։ Արդ, այժմեան ժամանակիս մէջ, յորժամ շնորհիւ Օսմանեան բարեգութ կառավարութեան և մանաւանդ մեր Օգոստափառ Սուլթան Համիտ Կայսեր կենցաղագուտ քաջալերութեան՝ յառաջդիմութիւն է յայտնի, ուրեմն ո՛րքան սիրելի է ամէն ազգասէր և ճշմարիտ հայու տեսնել և հայ իգական սեռին յառաջդիմութիւնն ի գիրս։ Քանի որ մայրերն են կարող ներշնչել ի սիրտս զաւակաց ոգի հաւատոյ, սիրոյ և յուսոյ, չմոռնալ նոցա իրենց կենսատու կամին հետ՝ պարկեշտութեան, հաւատարմութեան և զգաստութեան կանխն անմահական, բռնել զաւակաց ձեռնէն և առաջնորդել ի բարին, յօգտակարն, յուղիղն և ի ճշմարիտն, ուրեմն արժանի են շնորհապարտութեան և ազգային երախտագիտութեան այն օրիորդք, որք մայր լինելէ յառաջ մայրութեան սուրբ և նուիրական դատին ծառայելու համար կանուխէն կը գործեն, և հայելի կամ պատկեր կը ներկայանան մայրերու՝ ոչ թէ միայն գրչով, այլ և անձին օրինակաւ, այսինքն անձին սրբութեամբն ու պարկեշտութեամբ, ընտանեկան կենաց գիտութեամբն ու քարոզութեամբ։

Այս կարգէն է աւասիկ շնորհազարդ Օրիորդ Մարի՝ դուստր հոգեւոյս Սերովբէ էֆէնտիի Կիւլպենկեան, որ մեր մայրերուն կամ մայր լինելու կոչուած օրիորդներուն կ'ընծայէ աւասիկ հրահանգներ, դեղեցիկ և ընտիր դասեր, թարգմանելով դայնս ի հայ գիր և ի բան, և բովանդակութիւնն «Առանին Տընտեսութիւն» անուանելով. միայն թէ առ համեստութեամ՝ անդին թարգմանողին արդեօք ընդերցանութեան արժանի այս գրքոյկ առ հանրութիւնն ցարդ չունեցաւ յանձնարարող բերաններ։ Արդեօք կարելի՞ է կարծել թէ այս գրքոյկ, որ միանգամայն ըստ ամենայն հանգամանաց է և դասագիրք, է այն կարգէն, որոց սահմանուած է հոգեւոր լինել, կամ ըստ այն հատուածի Շարականին մերոյ՝ թարգմանողն ուզած է իւր այս աշխատութեանն կատարմամբ վարուիլ այդ գունակ.

«Զի լոյն անտես իմանալի
Մաքուր հոգւոց տեսանելի։»

Ինչուէիցէ, որովհետեւ գործն է գովելի, որքան և թարգմանիչն այլեւայլ նկատումներով հրապարակային յանձնարարութեանց պէտք չունի և կամ պէտք չէ տեսեր, այլ սակայն մեք զայն ջերմագինս յանձնարարելու չենք վարանիր, քանի որ բերանն Աստուծոյ իսկ խոստովանած է թէ «Ամենայն որ առնէ զբարի, գայ առ լոյսն, զի յայտնի լիցին գործք նորա՝ թէ Աստուծով գործեցան»։

Սոյն գրքի պարունակութեան նկատմամբ կարելի է գաղափար առնուլ այն ցանկէն, որոյ մէջ ամփոփուած են իւրաքանչիւր դասեր, որոց գլխաւորներն են Սահման առանին տնտեսութեան, ժամանակի գործածութիւն և բաժանումն, Պայմանք բարեկարգութեան և կանոնաւորութեան, Նախատեսութիւն, հանճար տան մէջ, հանճար ընտանեաց մէջ, հանճար գործոց մէջ, հանճար ընկերութեան մէջ, Դրամական խնդիր, Դրամոյ գործածութիւն, Պերճութիւն և հարստութեան կիրառութիւն։

Թարգմանիչ ազնիւ Օրիորդին հայ դպրութեան նկատմամբ լեզուի ուղղութեան օրինակ մը տալու համար՝ արժան է ասանօր յիշատակել հետեւեալ տողերը. «Այսպիսի քննութենէ մը յառաջ եկած օգուտներուն վրայ ճիշդ գաղափար մը տալու համար՝ պիտի յիշեմ ասանօր կենաց և աշխատութեան այն պատկերն՝ զոր իրեն գծեց վերջին դարուս իմաստնագոյն մարդոց մին, Բենիամին Ֆրանկլին։ Իւր բարոյական կատարելութեանն աշխատելու փափաքով՝ տասներկու վերնագրի տակ կը դասաւորե այլեւայլ առաքինութիւններն՝ որք իրեն ամենակարեւոր կը թուին, և հետեւեալ կերպիւ կը ձեւակերպէ այն պարտականութիւնները, զոր հարկ կը համարի իւր վրայ դնել՝ նոյն առաքինութիւններն ստանալու համար։

1. Բարեխառնութիւն.— Ծանրանալու չափ մի՛ ուտէք ամենուին, և թմբելու չափ մի՛ խմեք։

2. Լռութիւն.— Ըսէք միայն այն բանն, որ այլոց և ձեզ կրնայ օգտակար լինել։

3. Բարեկրթութիւն.—Ձեր տան մէջ ամեն բան իւր տեղն ունենայ և ամեն գործ իւր ժամանակը։

4. Որոշութիւն.— Որոշեցէք ընել ինչ որ պարտիք, և առանց զանցառութեան ըրէք ինչ որ կ'որոշէք։

5. Խնայողութիւն. — Միայն այլոց և ձեր պիտոյից համար ծախք ըրէք, այսինքն ամենեւին բան մի՛ վատնէք։

6. Աշխատութիւն. — Ժամանակ մի՛ կորուսանէք, միշտ օգտակար բանի մը աշխատեցէք, ամեն անպէտ գործէ ետ կեցէք։

7. Անկեղծութիւն. — Խաբէութիւն մի՛ գործածէք ամենեւին, անմեղութեամբ և արդարութեամբ խօսեցէք։ Խօսեցէք ինչպէս որ կը խորհիք։

8. Արդարութիւն.-Մի՛ զլասէք և ոչ ուսմամբ, թէ իրեն զրկումն ընելով և թէ զանց առնելով այն բարիքն՝ որուն կը հարկադրէ ձեզ ձեր պարտականութիւնը։

9. Զգաստութիւն. — Զգաստացուցեցէք զգուշացէք. այնքան սաստիկ մի՛ զգայք ձեզի եղած զրկումն որքան և ծանր թուի։

10. Մաքրութիւն. — Մի՛ հանդուրժէք և ոչ մի ամենատիրոջ անմաքրութեան, ոչ ձեր մարմնոյն, ոչ ձեր հանդերձից վրայ և ոչ ձեր տան մէջ։

11. Հանգստութիւն.— Ընչին բաներու կամ սովորական և անխուսելի դիպուածոց մէջ ամենեւին մի՛ խռովիք։

12. Խոնարհութիւն.—Յիսուսի և Սոկրատայ նմանեցէք։

Ճերեռեռ Շոքէնէ՝ որ ազգային ամեն գրական գործ քաջալերութեան ունի նշանաբան, իւր խնդակցութիւնն հրապարակաւ չը վարանիր մատուցանելէ առ Կիւլպենկեան բարեհամբաւ գերդաստանն, որ այսօրինակ գրական ծառայութեամբ ևս փայլելով Ազգային շնորհապարտութեանց ամբաւ չարքին վրայ հատմ՝ալ կը յաւելու, որոյ և թարգմանն լինել այժմէն կը փութայ ամենայն անկեղծութեամբ

Վահան Վ. Տեր-Մինասեան

Հրատարակուեցաւ Մաղիկ Մանկանց կրթական հանդիսին Դ. թիւը հետեւեալ պարունակութեամբ.

Տարեկան ընթացք

1. Նոր ընթացք Սրբազան Պատմութեան. Կատրինէ Մ. Ասքանազ.

2. Առողջաբանութիւն. Գ. Ա. Մալաթեան.

3. Աշխարհագրութիւն. Գ. Մարգարեան.

Մէջէն ընթացք

1. Տրամաբանական լուծումն. Մ. Ասքանազ.

2. Ընթացք շարադրութեան. (Կորը պատանւոյն վիշտը) Ռ. Ց. Պերպերեան.

3. Ընթացք վերլուծական ոճոյ. (Մեղուն և ճանճը) Մ. Ասքանազ.

Բարձրագոյն ընթացք

1. Հայերէն լեզու. (Փոթորիկ և հանդարտութիւն) Հ. Ա. Կ. Բագրատունի.

2. Պատմութիւն Հայ դպրութեան. Ա. Մ. Դարագաշեան.

3. Փիլիսոփայութիւն. Ռ. Ց. Պերպերեան.

Զանազան

1. Բառաքննական (Ն. Բիւզանդացի) 2. Տզեկին ուրախութիւնը ու ծանրաբարոյութիւնը (Շան Ֆէնօրի) թարգմ. Մ. Մասուրեան. 3. Բարոյական առածք. թարգմ. ի գաղ. Ե. Տ. Գ. Սեւեան.

Բաժանորդագրութիւն կանխիկ. դիմել առ Տնօրէն-Խմբագիր Մ. Ասքանազ ի տպարան Ն. Պերպերեան Գալիս Լիսկի Զապթիէ ճատէսի թիւ 63.

ՏՕԳԹՕՐ ԳԱՄՊԱՐԵԱՆ

Թէոֆիլ Խաստոյ

Պէյն, սրբոյ Լիլիկի վէ ուսուց սիներ խասթալըգարընա միւպարէյա օլան խասթալարը տօգթօրը մուսիւլէյհ հէր կիւն էօյլէնտէն սոնրա Պէյօղուլնտա Պէքեար սօգաղրնտա 9 նուսէրօլը խանէսինէ գապուլ իտէր։

ՄԻԻԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Տէրի վէ պուլնուզ վէ բաչավրա կիպի բիս գօգուլը վէ մուզիրը սըհհէթ չէյլերին մուհաֆազասը իչիւն գալէտէն տիչրը քիւչատ իտիլէճէք մաղազալար իմթիյազընը խսթիտա իչիւն Տախիլիյէ նէզարէթինէ վերի լէն պիր արզուհալ՝ Եհէր եմանէթիյլէ մուխապերէտէն սոնրա Շուրաի Տեվլեթէ հէվալէ գելընմըշ օլմաղլա, պու միսիլլու մաղազալար քիչատը իմթիյազ կիպի ատի իչէրի իմթիյազ թահէթընա սօգմագ՝ սերպեսթիի թիճարէթի իխալ տիմէք օլաճաղընտան, իմթիյազ իթասընտան սարֆը նազարա, պու կիպի բիս գօգուլը եչեա իչիւն Շեհէր եմանէթի միւհէնտիսլերի թարաֆընտան գալէ խարիճինտէ կէսսիրլիճէք մահալլերտէ հէր իսթէյէնէ՝ մաղազա աչմայա մէզեղունիյէթ իթասընա գարար վերիլմիշ տիր։

—Մէքթէպը Թրպպիյէ 10ընճը սընֆի չակիրտանընը տօգթօրլըգ իմթիհանլարընա պաչանմըշ տիր։ Սընֆը մէզքիւրտէն 4 չակիրտէ կէչէն չարչէնպէկ կիւնիւ տիրլօմալարը վէրիլմիշ վէ պաղըլարընա տախի կէչէճէք չարչէնպէկ կիւնիւ վէրիլմէսի մուգարրէր պուլընմըշ տիր։

—Տարիւ Ահէղէ գօսիսօնը՝ կէչէն իճթիմաընտա բիյանգօ մուամէլաթընը Վիէննատա նէ սուրէթլէ իճրա օլունտրղընը թահգիգէ գարար վերերէք, քէյֆիյէթի Վիէննա սէֆարէթը Սէնիլէնտէ սիւվալ իմթիշ տիր։

—Ցունվարը 3իւնճիւ կիւնիւ զուհուր իտէն ֆէվգէլատէ փուրթունատան Անթալիա լիմանընտա 122 թանէլաթօլրգ պիր Եունան կէմիսի իլէ 8-10 թանէլաթօլրգ 4 գաղրգ գարայա տիւշէրէք բարչալանմըշ, վէ պունլարտան 3իւ համուլէսիլէ պէրապէր ղարդ օլուպ նուֆուսնա թէլէֆաֆ օլմամըշ տիր։

—Էտիրնէ սթասիօնընտա 1500 խասթա ալապիլիր ասքէրի խասթախանէյէ ինչաաթը պու քէրրէ խիթամ պուլարագ, էվվելքի կիւն վալի վէ զօմանտան բայալար հազարթրյա տիկէր պաղը իւմէրաի ասքէրիյէ հազրը օլտրգլարը հալտէ բէսմը քիչաար իճրա գելընմրշ տիր։

—Օրիանթալ վէ Գիւլուէրնամ ինկիլիզ Մասոն լօճալարը Թարաֆընտան կէչէն կէճէ Գէյօղլունտա Վուտս բաչա հազրէթլէրինէ Թահթը բրիսէթինտէ պիր պալօ վերիլիպ, պունտա Ինկիլիզերա սէֆիրինէ զէվճէսիյէ սէֆարէթ մէմուրլարը, Իրան սէֆիրի, Սբանիա գօնսօլօսը, Ճաբոն սէֆիրինէլերինէ գօմանտանլարը վէ պաղը զաբթանը վէ բէք չօգ Գէյօղլու միւթէպերանը վէ զէվճէլերի հազրը պուլընմըշտիր։

—Տէվֆիրը բէսմիէնէ տամկա բէսմինէ թապի օլան մագպուզ սէնէտաթբյա էվրագը սարբէյէ իգթիզա իտէն բուլու եաբրյտրբմագ՝ սրրը իթա իտէն վէ եա բուլու եաբրյտրբրպ տա իպթալ իթմէյէն վէ եախստ հատտը նիզամիսինտէն էքսիք բուլ եաբրյտրբան մէմուրլար՝ մէսուլ թուրթուլարագ, լազըմ կէլէն ճէզան նագտինէն պունլարտան ալընճաղը, վէ նագտէն վերմէտիքլերի հալտէ մաաչլարընտան ալգօնլաճաղը խուսուսլարընընուսմամ մէմուրլարա պիլտիրիլմէսի՝ Մալիյէ նէզարէթինտէն վիլայաթա իչար պուլրբլմըշ տիր։

—Պիլճէք գուրպինտէ հայտուտլար թարաֆընտան տաղա գալարբրլմըշ օլան պիր չբմէնարքէր ինչաաթ մէմուրը՝ ֆագրը հալինէ մէպնի ախիրէն սերպեսթի պրագբլմըշ տիր։

—Եալընըշ քէօրէքլեր իլէ ավ թերթիպի իչիւն լազմ կէլէն մէվատը գարարլաչարբմագ իւզրէ Գէյօղլունտա պիր գօմիթէ թէչէքիլ իթմիշ օլուպ, պու կիւն Դիլիպ տՕրիանտա ադտը իճթիմա իտէճէք տիր։

—Վարնատան եազըլտրղընա կէօրէ, կէչէնտէ Տէրսաատէթ մուվասելէթլէ 3 կիւն էվվել տէ պուրատան Վիէննայա հարբէքէթ իմմիշ օլան Վարնա պէլէտիւէ ֆրէիսի Մ. Գօլօնինին շէհրը մէզքիւրէ ազիմէթի՝ Վարնա պէլէտիւէսի նամընա 1 պուլուգ միլեօն ֆրանգըգ իսթիգրազ ադտը մագասէտինէ մէպնի իսիր։

—Բօմատան պիր Լօնտրա կազէթասընա իշար օլընմըշընա կէօրէ, պու սրրատա Իմթալիա հարպիյէ նէզէլթի Պերզայիրէ ալալընտան պիր միւլազիմին իսմիրա իճթիշ օլտրգը եէնի պիր բէվզլիկը թիւֆէնկիինի թէտագիգ իճթիմքտէ պուլընըշյոր իսիր։ Պու սիլահը սանթիմէթրօլրգ չարը՝ Ֆրանսանին Լէպել թիւֆէնկիինին չարընտան տահա աչաղա օլուպ, աղըրլըգը տա 3 քիլօկրամ իսիր։ Մուճիտի՝ մէզքիւր թիւֆէնքլէ տագիատա 200 տէֆա աթէչ իտիլէպիլէճէկինի իսպաթ ու թէէլիտ իտիյօր։

—Այէմանիա վէ Ֆրանսայա կէօնտէրիլէճէք 14 թալէպէնին քիմեա վէ հիքմէթտէն միւսապէգաթ իմթիհանլարը՝ պու կիւն Մէքթէպը Միլքիյէտ Մէքթէպը Թրպպիյէ նազրը Ահմէտ բաչա իլէ թիճարէթ նէզարէթի մէրքէզ Զրբաաթ միւֆէթթիշի Աղաթօն Երուանդ էֆէնտիհուզուրընտա իճրա օլունճագ տրը։

—Գուտուզ իլէթինին թէտավինէ մախսուս օլմագ իւզրէ Մէքթէպը Թրպպիյէ խարիճինտէ պոչ պարագալարտան էն պէօյուկլիւնին թամիրինտէ պաչլանմըշ վէ եազընտա քիչատը մուգադրրէր պուլընմըշ տրը։

—Անթալիա ճիհէթինտէ հայվան խասթալըղընտան վուգու պուլան թէլէֆաթթն մրգտարը 10տա 8 նիսպէթինէ էնմիշ տիր։ Գուրտուր սանճաղը մէրքէզիլէ էթրաֆի քէօյլերտէ խասթալըգ գալմալըգ, եալընըզ պիր քէօյտէ խաֆիֆճէ տէվամ իտիյօր իսիշ։ Եէնիչէհիր գասաբնընն մէրքէզիլէ հիվար 5 քէօյտէ վէ Գըրլէլի նահիյէսինին 22 քէօյիւնտէ հայվան խասթալըղը տէվամ իմթիմէքտէ տիր։

—Տէրսաատէթ ըրխթըմլարը սահիպը իմթիյազը Միշէլ բաչա՝ մէզքիւր ըրխթըմլար իչիւն Բարիզ պանքէրլերինտէն պիրինէ խուսուսի պիր չիրքէթի թէչքիլ էյլեմիշ տիր։

—Մ. Դաուլլանը թահթը իմթիյազընտա պուլունան Սէլանիք—Մանաստիրը չբմէնարքէրի իչիւն պէրմուճիպը մուգավէլէնասէ 500էր ֆր. ա օլարագ 10000 հիսսէյէ միւնդասէմ 5 միլեօն ֆր. ըրգ թահվիլաթը մուսմարլէյհ թարաֆընտան դարիպէն մէյտանը թէտավիւլ չըգարըլաճաղը իչիտիրմիշ տիր։

—Տիւն տախի Ալէքսանիատան շէհրիմիզէ 66 սանդրգ Մաւզէր թիւֆէնկի վիրուա իմմիշ տիր։

—Էնիդրա Քըրգաթինի միւրէթթէպաթընտան օլուպ միւսաֆիրբէթն Ֆէրհէյ գալէոնընտա պուլունան պիր նէֆէր՝ տիւն ճէլլատ չէշմէսինտէ հերհ իտիտիկինտէն, տերհալ Գապը Սէրասքէրի խասթախանէսինէ նագլ իտիլերէք իսթիճվապ իտիլտիքտէ, Ալթա նամընտա պիրինին վուրտուղընը անճագ սէօյէպիլիպ միւթէէսիրէն վէֆաթ իմմիշ տիր։

—Կէչէնտէ Գէյօղլունտա Աղահամամընտա նագգաշ Մէհմէտ նամընտա պիրինի գաթլ իտերէք ֆիրար իմմիշլուն սապրգաը թագըմընտան համմալ եանի տիւն տերտէսթ իտիլմիշ տիր։

—Եգօտրատան Բիւրզէրինէ գատար պիր չբմէնարքէր խաթթը ինչաբը իչիւն Եգօտրա վիլայէթի իլէ նաֆիա նէզարէթի պէյինտէ մուխապերէ ճերեյան իմմէքտէ օլուպ, Եգօտրատա պիր Ֆրանսըզ գուսբանեասը՝ խաթթը սէզքիւրը ինչայա թալիպ պուլունըյոր իսիշ։ Եգօտրա թիճարէթՕտասը տախի պու մէսէլէ իլէ իշիդալ իմմէքտէ իսիշ։

---

(42)

ԱՂՋԿԱՆ ՄԸ ՍԻՐՏԸ

ԳՐԵՑ

ՕՐԻՈՐԴ ԱԼԻՍ

Գառնիկ՝ որ քոյրը պատոյտ դարձնելէ ետքը՝ չկարենալով անկողին մանել... պարտէզ իջեր էր սրտին անձկութիւնը բնութեան անեղութեան մէջ ծաւալելու, երկար տքնութենէ մը ետքը ներս մտած միջոցին՝ տեսաւ որ Բուբուլին ճրագը մարած չէր տակաւին, և ստուեր մը նշմարեց, որ իր մօտեցած պահուն կը բաժնուէր վարագոյրներուն ետեւէն։

Ժթ.

Ամեն տարի, ամառը Բուինքիրօ իր նշանաւոր նաւարշաւի հանդէսը կունենայ, որուն ներկայ կը գտնուի Պոլսոյ գրեթէ բոլոր արուարձաններու բնակիչներն մեծ մաս մը։

Գեղամօֆ ընտանիքն այդ հանդիսին առթիւ գացած էր հոն Աստուածածնայ կեբակի օրը, և դիւթական կղզեկին անդիմադրելի հմայութենէն դրաւեալ՝ երկու դեռատի աղջիկները փափաքած էին մէկ քանի օր կենալ հոն։

Պ. Գեղամօֆ որ բնաւ չէր ուզեր դիմադրել անոնց իղձերուն, հաւանած էր, և հաստատուեր էին ծովափնեայ այն շքեղաշուք պանդոկներէն մին, որոնց ստորոտն կը փալփլայ ծովն ընդարձակածաւալ՝ դալարագեղ բուրաստաններու մէջտեղէն ծփծփալով բացխփիկ։

Գառնիկ ալ ընկերացած էր անոնց, և երկու օր միատեղ վայելեր էին անպատում հաճոյքներ։

Սակայն երեքշաբթի առտու իր զբաղմանցը պատճառաւ երիտասարդը մեկնելու կը պատրաստուէր։

Բուբուլ և Սոֆի երկուքն ալ իրարմէ գաղտնի այնքան կը տրտմէին անկէ բաժնուելնուն, որ կղզւոյն բոլոր զուարճութիւնները կը մոռնային և կը խորհէին թէ ի՞նչպէս պիտի անցունէին ժամանակը երիտասարդէն հեռու, որուն վառվռուն և անոյշ խօսակցութիւնը այնքան հաճելի կը-նէր իրենց՝ այն ամեն վայրերը, ուր կը գտնուէին անոր հետ։

Բուբուլ ժամանակը սպասնելու նպատակաւ առաջարկեց ձիով պատոյտ մ'ընել կղզւոյն շուրջը, բայց Տիգրան յայտարարեց թէ չէր կրնար ընկերանալ իրենց, վասնզի նախորդ օրը մէկ քանի բարեկամաց հետ որոշած էր օրսի երթալ, և ձիարշաւի վտանգները մի առ մի յիշեցնելով՝ յորդորեց որ ետ կենան այդ վտանգաւոր զբօսանքէն, ու երլաւ գնաց։

Երկու աղջիկները լռեցին, բայց Բուբուլի դէմքն այնքան վշտալի արտայայտութիւն մը ստացաւ, որ Պ. Գեղամօֆ զղածուելով յուզեալ ձայնով մը ըսաւ.

—Ա՜հ, եթէ փոխանակ ութսունի՝ երեսուն տարեկան ըլլայի, քու ո՞ր փափաքդ չէի գործադրեր։

Սակայն Բուբուլ ձիարշաւէն զրկուելուն համար չէր որ կը տառապէր, այլ միշտ այդ ցուրտ, այդ յամառ բնաւորութեան հանդիպելուն կը յուսահատէր։

Գառնիկ՝ որ հոգին կուտար դէթ պահ մը Տիգրանայ տեղը գրաւելու համար՝ ծերունւոյն մօտեցաւ, և երկչոտ կերպով մը հարցուց թէ կը նեղէր արդե՞օք որ ինքը ընկերանար օրիորդներուն։

Ծերունին նախ դէմ կեցաւ առարկելով թէ չէր ուզեր որ իր գործեր։

Բայց երբ տեսաւ որ լրջօրէն կը փափաքէր գոհացնել անոնց բաղձանքը, հաւանեցաւ։

Երկու օրիորդք ալ նախ մերժեցին երիտասարդին զոհողութիւնը, սակայն երբ նշմարեցին թէ մեծ վիշտ կրդար իրենց ընդդիմութենէն, ընդունեցին, և ուրախութիւնն ակաւ վերստին փայլիլ ամեն դէմքերու վրայ։

Ժամը երեկոյեան ութն էր ըստ թրքականին, երբ պանդոկին ծառան իմացուց թէ ձիերը պատրաստ էին։

Տիգրան մեկնած էր արդէն, և հայրը մէկ քանի ծերունիներու հետ կը խօսակցէր սրահին մէջ։

Բուբուլ և Սոֆի այնքան չքնաղ էին ամաղնի զգեստներով, որ երբ պարտէզ իջան, բոլոր օտարականք հիացմամբ կը դիտէին զանոնք։

Ճշմարիտ Արտեմիսն էր Սոֆի սեւ վարսերովը և լուսնակային վճիտ դէմքովը, իսկ Օր. Գեղամօֆի ճապուկ հասակը, թեթեւ ու փափուկ շարժումները Ապողոնի քրոջը նախանձը շարժելու չափ վայելուչ էին և շնորհալի։

Երեք առոյգ ձիեր իրենց սմբակները դաւթին մէջ հնչեցնելով՝ կը վրընչէին անհամբեր։ Անոնցմէ երկուքը սպիտակ էին և մին սեւ, ճիշդ այն արաբական նժոյգներուն նման կրօվի, որոց երեւակայութիւնն թռուչներ կուտայ ստէպ մէկ վարկեանի մէջ մղոններ կտրել անցնելու, բայց շարժումները այնքան խիզախ էին որ յայտնի էր թէ թամբի և սանձի վարժ կենդանի մը չէր։

Բուբուլ փափաքեցաւ այդ սեւ ձիուն վրայ հեծնալ, Գառնիկ նշմարեց որ անխոհեմութիւն էր, բայց կրնա՞ր ընդդիմանալ այդ պաշտելի չբրթանց արտայայտած իղձերուն, որոնք անադորոյն ցրտութեամբ ստէպ կը խոցուէին արդէն իր նշանածին կողմանէ։

Ուստի առանց դիտողութիւն մ'ընելու՝ ձեռքը խոնարհեցուց, որուն հպելով Բուբուլ իր շնորհագեղ ոտքը, մէկ ոստումով ցատկեց նըժոյգին վրայ։

(Շարունակելի)

ՊԼԷՅԹԸ

Պէյօղլուն Գատտէի թիւ. 300 կէ նը. 241

Մարտարկղ 1854 թարիխինէ գուրուլուր, վէ անոնկ պէրու չարպանկէրի է Պէյնէլմիլէլ Գ. Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներուն մէջ։ Գ. Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներուն մէջ, Գ. Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներուն մէջ, Գ. Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներուն մէջ։